

LIETUVIŲ ANEKDOTAI JAV IŠLEISTAME RINKINYJE

Surinko *ALGIS RUKŠĖNAS*
Parengė *KOSTAS ALEKSYNAS*

1970 m. Jungtinėse Amerikos Valstijose išėjo knyga „Ar tau nejuokinga, drauge?“ (Is That You Laughing Comrade?). Nors paantrašte nusakoma, kad tai „geriausi rusų (pogrindžio) anekdotai“, tačiau pratarėje pažymima, kad jie užrašyti iš Maskvos, Leningrado, Odesos, Vilniaus, Talino gyventojų (vadinasi, „rusas“ suprantamas kaip buvusios Tarybų Sąjungos pilietis). Nemaža dalis medžiagos susijusi su Lietuva. O ir pats rinkinio sudarytojas lietuvis Algis Rukšėnas savo laiške pažymi, kad daugelis anekdotų kilę iš Lietuvos. Tuos, kurie savo realijomis ar tematika susiję su mūsų kraštu, taip pat kai kurie iš tų, kurie Lietuvoje buvo populiarūs, pateikiami šioje publikacijoje. Kadangi A. Rukšėnas nėra išlaikęs jų užrašytų lietuviškai, be to, kai kurie, kaip jis rašo, „iš atminties parašyti tiesiog į anglų kalbą“, juos tenka versti iš anglų kalbos į lietuvių. Vertė *Lina Balčiūtė*. Pavadinimai duoti parengiant tekstus.

KAS KUO VAŽIUOJA

Prancūzas, vokietis ir rusas gyrėsi savo turimomis transporto priemonėmis.

— Į darbą aš važiuoju „Reno“, — pasakė prancūzas. — Sekmadieniais važinėjuosi savo „Pižo“. O kai keliauju į užsienį, važiuoju „Citroenu“.

— Į darbą aš važiuoju „Folksvagenu“, — pasakė vokietis. — Sekmadieniais važinėjuosi savo BMW. O kai keliauju į užsienį, važiuoju „Mersedesu“.

— O aš, — pasakė rusas, — į darbą važiuoju autobusu. Sekmadieniais pavažinėju savo mažyliu „Moskvičium“. O kai keliauju į užsienį, važiuoju tanku.

LAIMĖ

Anglas, prancūzas ir rusas aiškinosi, kas yra laimė.

— Man laimė, — tarė anglas, — ištaikius rudenį gražų savaitgalį nuvykti į savo užmiesčio dvarą ir pasikviesti draugus pamedžioti su skalikais.

— Ak, o man laimė, — pasakė prancūzas, — gegužės mėnesį paskirti pasimatymą savo mylimajai ir surengti su ja pobūvį ant Senos kranto — didingosios Notre Dame pavėsyje gerti vyną ir valgyti duoną su sūriu.

— O man laimė, — tarė rusas, — sėdėti savo vieno kambario bute Maskvoje, laikyti ant kelių mažąjį Volodiją ir skaityti jam „Pravdos“

vedamąjį. O kai į duris pasibeldžia saugumas ir klausia: "Ar jūs — Ivanas Ivanovičius?", — aš be galo laimingas atsakau: "Ne, jis gyvena viršuje".

SAKYK NUODĖMES

Lietuvis partizanas nueina išpažinties.

— Atleisk man, tėve, mano nuodėmes: aš nužudžiau du rusus saugumiečius.

Klausykloje tylu.

— Tėve, aš nužudžiau du rusus saugumiečius, — pakartoja jis.

Jokio garso.

— Atleisk man, tėve, mano nuodėmes, — primygtinai kartoja pasipriešinimo dalyvis. — Aš nužudžiau du rusus saugumiečius.

Iš klausyklos pasigirsta:

— Liaukis politikavęs, sūnau mano, ir sakyk man savo nuodėmes.

KAI PRARYSI ŽMOGŲ

Trys krokodilai pasakojasi, kad kiekvienas prarijęs po žmogų.

— Aš prarijau anglą, — sako vienas. — Buvo baisu. Tris dienas spjaudžiau cigaro dūmus.

— Aš prarijau prancūzą, — skundžiasi kitas. — Visą savaitę kvepėjau odekolonais.

— Radot kuo skūstis, — paprieštarauja trečias. — Aš surijau rusą, tai visą mėnesį dergiau medaliais.

KUO NORĖTŲ BŪTI

Mokykloje lankosi partinė delegacija ir tikrina, ar gerai auklėjami vaikai.

— Sakyk, Ivanai, — klausia komisaras, — kas tavo tėtis?

— Mano tėtis — nenugalimoji Sovietų Sąjunga.

— Labai gerai, vaikelai, — pagiria komisaras, o kiti delegacijos nariai pritariamai linksi galvomis.

— Dabar, mažasis drauge, — sako kitas delegacijos narys, — pasakyk, kas tavo mama?

— Mano mama yra didžioji Komunistų partija, — atsako mokinys.

— Puiku, Ivanai! Puiku! — pagiria jį komisaras. — O kuo norėtum būti užaugęs?

— Našlaičiu.

PER EGZAMINĄ

Partinė komisija egzaminuoja kandidatus į saugumiečius. Pirmojo kandidato klausia:

- Kiek bus dukart du?
- Trys, — atsako tas.
- Pagalvok truputį, — pataria komisijos narys.
- Septyni.
- Dar pagalvok.
- Šeši.

Komisija leidžia kandidatui eiti, o ant jo pareiškimo rašo: "Nemokša, bet išradingas. Priimtas". Klausia antrojo kandidato:

- Kiek bus dukart du?
- Trys.
- Pagalvok, — siūlo komisijos narys.
- Trys, — kartoja kandidatas.
- Dar pagalvok.
- Trys, — tvirtina tas.

Komisija leidžia jam eiti ir rašo ant pareiškimo: "Nemokša, tačiau užsispyręs. Priimtas".

Įeina trečiasis kandidatas.

- Kiek bus dukart du?
- Keturi, — atsako šis.

Komisija tuoj pat liepia jam eiti, o ant pareiškimo rašo: "Išsilavinęs. Ypač sekti".

KAS ŠAUDĖ PIRMAS

Norėdamas paneigti įtarimus, kad pasikėsinimą į popiežių Joną Paulių II 1981 metais surengė sovietai, Politinis biuras iniciavo savą tyrimą, turėjusį nustatyti, kodėl Mahmetas Agdža šovė į popiežių Šv. Petro aikštėje ir sunkiai jį sužeidė.

Po keleto mėnesių tyrimo Kremliaus nurodymu "Pravdoje" pasirodė išsamus straipsnis, kuriame buvo daroma išvada, jog popiežius ėmęs šaudyti pirmas.

KAI ATEIS KOMUNISTAI

Brežnevo motina aplankė sūnų jo vasaros rezidencijoje Maskvoje. Šis aprodė jai savo didžiulę vilą, nuostabius sodus, milžinišką baseiną. Tada nusivedė ją į garažą ir išdidžiai pademonstravo savo garsiąją automobilių kolekciją, kurioje buvo ir labai brangių modelių iš viso pasaulio.

Motina į viską žiūrėjo su pagarbia baime ir susižavėjimu, bet paskui peštelėjo sūnų už rankovės ir pašnibždomis paklausė:

— Visa tai puiku, Leonidai. Bet ką tu darysi, kai ateis komunistai?

KAS GALI LIKTI

Visi miško gyventojai persigandę lekia į Vakarus, kiek kojos neša.

— Gelbėkitės, kas galite! — šaukia visiems, ką tik pamato. — Gelbėkitės! Komunistai ateina!

Laukymėje jie pamato beždžionę ir šaukia jai, kad bėgtų — komunistai ateina.

— Bet ko gi jūs bėgat? — nesupranta beždžionė.

— Aš galiu pakilti aukštai į dangų, — sako erelis. — Mano pati gali pakilti į dangų. Mano vaikai gali pakilti į dangų. Mums reikia sprukti iš čia, kol ne vėlu!

— Aš turiu kailinius, — priduria lapė. — Ir mano vyras turi kailinius. Ir mano vaikai turi kailinius. Mums reikia sprukti, kol ne vėlu!

— Mano ilgas kaklas, — aiškina žirafa. — Mano žmonos ilgas kaklas. Mano vaikų ilgi kaklai. Mes mintam medžių lapais. Mums reikia sprukti, kol ne vėlu!

— Hm, — numykia beždžionė ir pasikrapšto pakaušį. — Aš pati pliku užpakaliu. Mano vyras pliku užpakaliu. Mano vaikai plikais užpakaliais. Mes puikiausiai galim likti čia.

BRANGIAUSIAS SUVENYRAS

Susitinka Rytų ir Vakarų valstybių vadovai. Per pertrauką prezidentas Reiganas, Britanijos ministrė pirmininkė Tečer ir Brežnevas sumano paplepėti.

Reiganas išsitraukia iš kišenės nedidelę stiklinę dėžutę ir įsideda į burną keletą žirniukų. Ant dėžutės išgraviruota: "Roniui — su meile — Nensi".

Tečer išsitraukia iš rankinuko siuvinėtą nosinaitę ir prisideda prie nosies. Nosinaitės kamputyje išsiuvinėta: "Mylimai Megi — nuo vyro".

Brežnevas išsitraukia iš kišenės nuostabų gryno aukso portsigarą, papuoštą didžiuliais deimantais ir rubiniais. Ant jo šiek tiek apsitrynęs įrašas: "Jo imperatoriškajai Didenybei Carui Nikolajui II nuo Rusijos bajorų".

IR BEPROTIS ŽINO

(Kokia nežabota propaganda vyko 100-ųjų Lenino gimimo metinių proga, rodo kad ir toks įvykis.)

Beprotnamyje daktarai klausinėja pamišėlį:

— Kuo tu vardu? — klausia gydytojas.

— Bla bla bla, — pacientas pirštais tampo lūpas.

— Kur gyveni?

Pacientas spokso.

— Kodėl tave čia atvežė?

— Hi hi hi, — kvailai kikeną ligonis.

— Kelinti dabar metai? — klausia gydytojas.

— Lenino šimtmetis! — oriai išpoškina pacientas.

PROPAGANDA

Stalinui po mirties leido rinktis, kur eiti — į rojų ar į pragarą. Jis norėjo pirma pasižiūrėti, kaip kur atrodo, ir šv. Petras apsiėmė jam parodyti.

Rojuje Stalinas išvydo ramų, tykų vaizdelį: žmonės vaikštinėjo po pievas ir mėgavosi dvasine palaima.

Pragare Stalinas pamatė triukšmingą salę, kur prie baro sėdėjo daugybė žmonių, visi šūkavo, kvatojo, gėrė. Dvidešimties žmonių orkestras grojo trankią muziką, o smagios merginos šoko.

— Aha, čia man kaip sykis, — apsisprendė Stalinas ir pasiprašė į pragarą.

Bet kai tik šv. Petras atidavė jį Liuciferiui, tas tučtuojau stvėrė Staliną už sprando ir nutempė į rūsį su verdančios smalos katilais.

Grūdamas į katilą Stalinas ėmė šaukti:

— O... O kurgi šokių salė? Kur muzika? Kur merginos?

— Visa tai, — atsiliepė velnias, — buvo tik propaganda.

DIDŽIAUSIA ŠALIS

Klausimas: Kokia didžiausia šalis pasaulyje?

Atsakymas: Lietuva. Jos sienos siekia Baltijos jūrą, jos sostinė — Maskva, o jos gyventojai — Sibire.

NEUTRALIAUSIA ŠALIS

Klausimas: Kokia neutraliausia šalis pasaulyje?

Atsakymas: Estija. Ji nesikiša net į savo pačios reikalus.

PASIAUKOJIMAS

Rusas, amerikietis, prancūzas ir lietuvis skrenda lėktuvu. Staiga lakūnas praneša, jog kažkas pagedo ir lėktuvas krenta.

— Kad išgelbėtume kitus, trims iš jūsų teks pasiaukoti, — nedrąsiai sako lakūnas.

Amerikietis sušunka:

— Tegyvuoja laisvoji Amerika! — ir šoka pro liuką.

Prancūzas, nenorėdamas nusileisti, sušunka:

— Tegyvuoja laisvoji Prancūzija! — ir šoka paskui amerikietį.

— Tegyvuoja laisva Lietuva! — sušunka lietuvis, griebia rusą ir išmeta iš paskos.

PAKLUSNIAUSI

Prezidentas Reiganas, ministrė pirmininkė Tečer ir generalinis sekretorius Černenka skrido į tarptautinį susitikimą. Pakeliui susiginčijo, kurio iš jų žmonės patys paklusniausi.

— Žinoma, amerikiečiai, — pareiškė Reiganas ir pasisiūlė parodyti. Atsisukęs į savo palydovą, liepė jam šokti iš lėktuvo.

— Atleiskite, pone prezidente, bet aš negaliu. Turiu žmoną ir tris vaikus.

Tada Tečer pasiūlė tą patį vienam iš savo palydovų anglų.

— Atleiskite, poniam ministre pirmininke, bet aš negaliu. Turiu žmoną ir tris vaikus.

Tada Černenka atsisuko į savo palydovus ir liepė vienam iš jų:

— Šok!

Tas nieko nelaukęs atsidarė duris ir iššoko lauk.

Pataikė nukristi į jūrą, ir žvejai, traukdami tinklus, ištraukė jį leisgyvį iš vandens.

— Po galais, kodėl gi tu šokai iš lėktuvo? — paklausė jie.

Rusas atsakė:

— Aš turiu žmoną ir tris vaikus.

PERTRAUKA

Černenka numiręs pakliūva į pragarą. Jį pasitinka Liuciferis ir aiškina, kad pragare — demokratija ir kiekvienas gali pasirinkti vieną iš trijų baismės būdų.

Liuciferis nusiveda Černenką į vieną pusę ir parodo Leniną, kuris murdosi didžiuliame krioklyje ir be paliovos springsta vandeniui.

— Ar nori tokios bausmės? — klausia Liuciferis.

— Ne, ne! — šaukia Černenka. — Parodyk kitą.

Liuciferis vedasi jį į kitą pusę ir rodo Staliną, kuris paguldytas spirga ant žarijų. Jis taip klykia, kad Černenkai pasidaro aišku, jog ir šita bausmė ne jam.

Tada Liuciferis nusiveda jį į pievelę, kur čiulba paukščiai ir žydi gėlės. Viduryje šios žavios pievelės didžiulis kubilas, o jame Chruščiovas, Brežnevas ir Andropovas stovi iki juosmens įsibridę į išmatas.

— Na, čia pakenčiama, — nusprendžia Černenka ir lipa pas draugus į kubilą.

Bet tuoj pasirodo kitas velnias ir sukomanduoja:

— Viskas, kasmetinė penkių minučių pertrauka baigta! Stokit vėl ant galvos!

KAS LENINO RANKOSE

Visoje Sovietų Sąjungoje pastatyta daugybė Lenino statulų.

Statula Kaune vaizduoja Leniną, stovintį didvyrio ar globėjo poza, vieną ranką ištiesusį į žmones, o kitą užsikišusį už nugaros.

Milicininkams vis tenka išimti duonos riekės iš tos Lenino rankos, kuri užkišta už nugaros, ir mėšlo gabalus iš tos, kuri ištiesta į žmones.

BIJO PRASIŽIOTI

Rygos uoste ant molo sėdėjo jaunuolis ir žvejoj. Valandų valandas jis kantriai laikė meškere.

Pro šalį ėjęs senukas paklausė, kaip sekasi žvejyba.

— Visai nesiseka! — nusiskundė vaikas.

— Keista, — nustebo senukas. — Kai aš buvau jaunas, visada čia žvejodavau ir kiekvienąsyk sugaudavau daugybę žuvų.

— Taigi, bet nepamirškite, — atsakė vaikas, — kad šiais laikais visi bijo prasižioti.

PAMĖGINSIM KITUR

Po Stalino pasmerkimo 1956 metais sovietai iškėlė jį iš Lenino mauzoliejiaus, bet nebežinojo, kur palaidoti.

Jie kreipėsi į Anglijos vyriausybę, ar nebūtų galima jo palaidoti Anglijoje, kuri buvo sąjungininkė per karą.

— Pas mus jau Marksas palaidotas, — atsakė anglai. — Dviejų tokio lygio komunistų mums būtų per daug.

Tada Sovietai kreipėsi į draugus Rytų Vokietijoje.

— Pas mus jau Hitleris palaidotas, — atsakė vokiečiai. — Dviejų tokių tironų vienoje vietoje mums būtų per daug.

Izraelio vyriausybė, išgirdusi apie šią bėdą, pasisiūlė padėti.

— Stalinas kovojo su naciais, todėl mes sutinkame palaidoti jį čia, — pranešė jie Maskvai.

Kremlius tuoj pat atsakė:

— Ačiū, bet mes pamėginsime kitur. Vieną jau palaidojot, tai po trijų dienų prisikėlė.

NAUJA DAINA

Vieną dieną Lietuvos komunistų partijos veikėjo ruso sūnelis grįžo iš mokyklos ir pasigyrė, kad draugai jį išmokę naują dainelę.

— Labai gražu, — atsakė partijos veikėjas, patenkintas, kad mokiniai nėra nusistatę prieš rusą bendramokslį ir priėmė jį į savo tarpą. Jis paprašė sūnų padainuoti, ir šis išdidžiai užtraukė:

Vienas rusas, antras rusas,

Pilnas rusų autobusas.

Nei mėsytės, nei duonytės,

Tik raudonos vėliavytės.

KAM TA MINISTERIJA

Čekoslovakijos vadovas nuvyko į Kremlių prašyti leidimo įsteigti Jūrų ministeriją.

— Kam jums Jūrų ministerija? — paklausė rusas valdininkas. — Jūs gi neturite jūros!

— Bet juk jūs, — nenusileido čekas, — turite Kultūros ministeriją?!

LIETUVIŲ NĖRA

(1970 m. du lietuviai, tėvas ir sūnus Brazinskai užgrobė sovietinį lėktuvą Gruzijoje ir liepė skristi į Turkiją. Ten kur jiems buvo suteiktas politinis prieglobstis. Tai buvo pirmas ir tuo metu vienintelis pavykęs Sovietų lėktuvo nuvarymas. Šio atsitikimo pagrindu buvo sukurtas toks anekdotas.)

Iš Sovietų aerouosto pakyla lėktuvas. Visi keleiviai savo vietose, o ekipažo vadas per mikrofoną skelbia:

— Laba diena, draugai. Linkiu jums malonaus skrydžio. Aš esu kapitonas Bucharovas iš Maskvos. Antrasis pilotas — draugas Ivanovas iš Odesos. Šturmanas — draugas iš Vladivostoko. Stiuardėsės — draugės Galina ir Tamara iš Leningrado. Lietuvių lėktuve nėra.

KUR BRANGIAUSIA

Trys dantistai — amerikietis, japonas ir rusas — tarptautinės konferencijos metu aptarinėjė, kiek jų šalyse kainuoja ištraukti dantį:

— Kiek kainuoja ištraukti dantį JAV? — klausia japonas.

— Na, maždaug 40—60 dolerių, — sako amerikietis ir savo ruožtu klausia: — O Japonijoje kiek?

— Japonijoje — nuo 60 iki 80 jenu, — atsako Rytų šalies dantistas.

— O kiek tai kainuoja Sovietų Sąjungoje? — abu klausia ruso.

— Sovietų Sąjungoje dantį ištraukti kainuoja 3500 rublių, — sako rusas dantistas.

— Kodėl taip daug? — nustemba anie du.

— Pas mus tai labai sudėtinga, — aiškina rusas. — Mums reikia traukti dantis per tiesiąją žarną, nes visi bijo prasižioti.

O JEI VALDŽIA PASIKEIS

Sociologai norėjo patikrinti anglų, prancūzų, ispanų, rusų ir lietuvių išradingumą. Po tris kiekvienos tautos atstovus — du vyrą ir moterį — jie paliko negyvenamoje saloje, davę jiems tik rąstų.

Po keleto mėnesių mokslininkai grįžo pažiūrėti, kaip jiems sekasi.

Anglai buvo pasistatę tris dailius namukus su tvorelėmis ir sodeliais.

— Kaip laikotės? — paklausė mokslininkai pirmojo namuko gyventoją.

— Labai gerai, — atsakė tas.

— O kaip jūsų kaimynai?

— Nežinau. Mūsų niekas nesupažindino, — paaiškino anglas.

Mokslininkai nuvyko pas prancūzus ir pamatė du namus.

— Kaip laikotės? — paklausė, užsukę į pirmąjį namą.

— Bon, bon, — atsakė šeimininkas, kuris su moterimi sėdėjo ant sofutės.

— O kaip madam?

— O, ji laikosi puikiai, — atsakė vyriškis. — Vieną savaitę ji mano žmona ir kaimyno meilužė, kitą — jo žmona ir mano meilužė.

Šį tą pasižymėję, mokslininkai keliavo toliau. Netrukus pamatė juodai apsirengusią ispanę, kuri klūpėjo prie dviejų medinių kryžių.

Paskui mokslininkai nuvyko pas rusus. Abu vyriškiai sėdėjo prie palaikio stalo ir pliekė kortom. Rąstų nebuvo.

— Kaip sekasi? — paklausė mokslininkai.

— Normaliai, — atsakė rusai.

— O kur jūsų moteriškė?

— Proletariatas? Lauke, dirba, — atsakė vyrai ir lošė toliau.

Pagaliau mokslininkai nuvyko pas lietuvius. Visus tris rado stovinčius ir kažko lūkuriuojančius. Netoliese buvo pažymėti sklypai namams statyti. Rąstai buvo tvarkingai pasidalyti ir sukrauti į krūvas.

— Kodėl gi nepradedat statytis? — paklausė mokslininkai.

— Na... — atsiliepė vienas lietuvis. — O jei valdžia pasikeis...

NE TO IŠMOKO

Žemaitis (Lietuvos regiono, kurio žmonės laikomi užsispyrusiais ir mėgstančiais gyventi savo protu) valstietis ėjo upės krantu ir išgirdo kažką šaukiant iš vandens.

— Gelbėkit! Gelbėkit! — žmogus kapstėsi iš paskutiniųjų srovėje.

— Ar rusiškai moki? — net nesustojęs paklausė valstietis.

— Pomagaite! Pomagaite! — rusiškai pakartojo skęstantysis.

— Na mat. Jei būtum išmokęs ko nors naudingesnio, kad ir plaukti, nebūtum pakliuves į bėdą, — pasakė valstietis ir nuėjo savo keliu.

TRYS NORAI

Lietuvis darbininkas ėjo Baltijos pajūriu ir pamatė iš smėlio kyšančią senovinę lempą. Paėmė ją ir iš smalsumo patrynė. Pasirodė džinas ir pasisiūlė išpildyti tris jo norus.

Lietuvis iš netikėtumo išpoškino:

— Noriu, kad Lietuvą užpultų kinai.

Džinas sutiko išpildyti pirmąjį norą ir paklausė, ko jis dar norėtų.

— Noriu, kad kinai dar kartą užpultų Lietuvą, — pakartojo darbininkas.

Džinas gerokai nustebo, negalėdamas suprasti, kodėl žmogus dusyk prašo tokio keisto dalyko.

— Tau liko tik vienas noras, — priminė džinas. — Gerai pagalvok, ko labiausiai gyvenime norėtum, ir aš tai išpildysiu.

— Noriu, kad Lietuvą užpultų kinai, — vėl pakartojo darbininkas.

— Kuriems galams tau reikia, kad kinai tris kartus užpultų Lietuvą? – nebetverdamas smalsumu paklausė džinas.

— Todėl, kad tada jie turės šešis kartus pereiti Rusiją.

APMOVĖ

Pilietis ėjo Vilniaus gatve ir pamatė prie parduotuvės išsirikiavusią ilgiausią eilę. Supratęs, kad ko nors "išmetė", atsistojo gale.

Kai pagaliau priėjo prie parduotuvės, pamatė, kad kiekvienam pirkėjui ji suvynioja tik oro.

— Ką jūs parduodat? — smalsiai paklausė jis.

— Ponti monti ir fiti miti, — abejingai atsakė parduotuvė ir toliau vyniojo orą.

— Na, tai aš imu tris kilogramus ponti monti, — tarė pilietis.

Parduotuvė susuko jam tuščią popierių, ir pirkėjas patraukė namo.

Parėjęs išvyniojo popierių ir, nieko neradęs, sušuko:

— Kad jie kur prasmegtų! Apmovė mane! Vietoj ponti monti įkišo man fiti miti.

LITHUANIAN ANECDOTES IN A COLLECTION PUBLISHED IN THE U S A

Arranged by *ALGIS RUKŠĖNAS*
Compiled by *KOSTAS ALEKSYNAS*

Summary

Anecdotes related to Lithuanian phenomena or subjects and taken from the book of political anecdotes of the U S S R "Is That You Laughing Comrade?" published in English in the U S A in 1970 are presented.